

صفحه ۸

صفحه ۴

اجرای پروژه بزرگ توسعه صحن امیرالمؤمنین (ع) توسط ایران

جامعه: رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات از توسعه صحن حضرت امیر(ع) در نجف اشرف به نام صحن حضرت زهرا(س) خبر داد و گفت: این صحن یکی از بزرگترین پروژه‌های عمرانی اجرا شده در حرمین بعد از آزادسازی عراق است. حسن پلارک پیش از ظهر امروز در یک نشست خبری در جمع خبرنگاران به پروژه‌های اولویت‌دار، کوتاه مدت و فوری ستاد بازسازی عتبات عالیات اشاره کرد و گفت: بخشی از پروژه‌ها میان مدت و متوسط و بخشی بلندمدت و طولانی است اما پروژه‌های بلندمدت را پنج ساله تعریف کرده‌ایم و باید گفت بیش از ۹۰ درصد پروژه‌های کوچک (به لحاظ مدت زمان) را انجام داده‌ایم. رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات، تعویض سنگ‌های دیوار و کف، تعویض درها، تعمیر و تعویض زری‌های مطهر، سیستم‌های تهویه گرمایش و سرمایش، صوت و نور، ساخت سقاخانه‌های، سیستم‌های حفاظتی و امنیتی امکانات رفاهی، تعویض فرش‌ها، سنگ کاری حرمین و ایجاد سرویس‌های خدماتی و بهداشتی را از اقدامات صورت گرفته عنوان کرد و گفت: با نظرات مردم در این چند سال این اقدامات انجام و به اتمام رسیده است. [صفحه ۲](#)

پیشنهاد تعیین جایزه دوسالانه کافی

جامعه-خیمه: نخستین همایش مدیران مهدیه‌های کشور، پنج‌شنبه، با حضور جمعی از شخصیت‌ها، مسئولین و مدیران ۹۵ مهدیه از استان‌های کشور در مهدیه تهران برگزار شد. نخستین همایش مدیران مهدیه‌های کشور، با سخنرانی آیت‌الله یزدی، نماینده ولی فقیه و رئیس هیئت امنای مهدیه تهران، دری نجف آبادی نایب رئیس هیئت امنای مهدیه تهران و طلایی مدیر فرهنگی مهدیه تهران برگزار شد. در این همایش حسن ضیافتی کافی مدیرعامل و عضو هیئت امنا و هیئت مدیره مهدیه تهران به ارائه گزارش پرداخت. این همایش دو روزه که در مهدیه تهران روزهای پنج‌شنبه و جمعه ۶ و ۷ اسفند ماه برگزار شد، با قرائت دعای کمیل، مداحی و حضور شرکت‌کنندگان در نماز جمعه به پایان رسید. [صفحه ۳](#)

اجرای پروژه بزرگ توسعه صحن حضرت امیر(ع) در نجف اشرف

زیربنا دارد، گفت: این پروژه در قسمت غربی صحن حضرت امیر(ع) ساخته می‌شود و ظرفیت مهمانان را تا ۱۰ برابر افزایش می‌دهد.

وی تصریح کرد: طراحی این پروژه انجام و به تصویب ایران و عراق رسیده و آماده اجرای عملیات هستیم. همچنین گودبرداری پروژه نیز انجام شده است. پلارک گفت: برای تامین اعتبار این طرح نیاز به یک گام بزرگ و ارزشمند از جانب مردم و حتی شیعیان و عاشقان اهل بیت در خارج از کشور داریم. وی با بیان اینکه در ۲۸ صفر امسال بیش از دو و نیم میلیون نفر جمعیت در صحن بوده است، گفت: حرم ظرفیت پذیرش این جمعیت را ندارد.

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات با اشاره به اینکه این پروژه ۳۶ ماهه تعریف شده است، گفت: برای این کار تفاهم‌نامه‌ای با بانک صادرات نوشته‌ایم و بانک آمادگی خود را در این زمینه اعلام کرده است و در این زمینه بانک دو کار انجام می‌دهد. نخست اینکه بانک حساب ۱۱۰ را افتتاح و افرادی که می‌خواهند یکجا کمک کند به این حساب واریز می‌کند، اما افرادی که می‌خواهند به صورت اقساط پرداخت کنند، می‌توانند با مراجعه به بانک حساب پس اندازی را باز و ۱۰ درصد مبلغی را که می‌خواهند پرداخت کنند را داده و بانک به این افراد در سقفی که می‌خواهند به عتبات کمک کنند، تسهیلات داده و بعد آنها به صورت اقساط به بانک پرداخت می‌کنند.

وی ادامه داد: بانک برای دادن این تسهیلات سفته و ضامن نمی‌گیرد و افراد اقساط را به صورت ۳۶ ماهه پرداخت می‌کنند.

پلارک گفت: برآورد دقیقی برای هزینه‌های این پروژه صورت نگرفته ولی پیش‌بینی می‌کنیم حدود ۸۰۰ میلیارد تومان برای این پروژه هزینه نیاز باشد. وی بیان داشت: افرادی که می‌خواهند در خارج از کشور هدایای غیرنقدی خود را به عتبات بدهند می‌توانند به سفارتخانه‌ها و کنسولگری‌ها ایران مراجعه کنند و افرادی که می‌خواهند به صورت نقدی کمک کنند به حساب ۷۷۰۰۱ بانک سپه شعبه قلهک کد ۲۵۱ واریز کنند.

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات به توسعه بین الحرمین یا چند طبقه کردن این مکان که از قبل پیش‌بینی شده بود اشاره کرد و گفت: کارشناسان به توافق نسبی در این باره نرسیده و در کنار این بحث مطالعه و توسعه حرمین در شعاع ۴۰۰ متری، آزادسازی زمین ساخت صحن‌ها و رواق‌های مورد نیاز در این شعاع صورت گرفته که در حال مطالعه هستیم.

جامعه: رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات از توسعه صحن حضرت امیر(ع) در نجف اشرف به نام صحن حضرت زهرا(س) خبر داد و گفت: این صحن یکی از بزرگترین پروژه‌های عمرانی اجرا شده در حرمین بعد از آزادسازی عراق است.

حسن پلارک پیش از ظهر امروز در یک نشست خبری در جمع خبرنگاران به پروژه‌های اولویت‌دار، کوتاه مدت و فوری ستاد بازسازی عتبات عالیات اشاره کرد و گفت: بخشی از پروژه‌ها میان مدت و متوسط و بخشی بلندمدت و طولانی است اما پروژه‌های بلندمدت را پنج ساله تعریف کرده‌ایم و باید گفت بیش از ۹۰ درصد پروژه‌های کوچک (به لحاظ مدت زمان) را انجام داده‌ایم.

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات، تعویض سنگ‌های دیوار و کف، تعویض درها، تعمیر و تعویض زری‌های مطهر، سیستم‌های تهویه گرمایش و سرمایش، صوت و نور، ساخت سقاخانه‌های، سیستم‌های حفاظتی و امنیتی امکانات رفاهی، تعویض فرش‌ها، سنگ‌کاری حرمین و ایجاد سرویس‌های خدماتی و بهداشتی را از اقدامات صورت گرفته عنوان کرد و گفت: با نذورات مردم در این چند سال این اقدامات انجام و به اتمام رسیده است.

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات با بیان اینکه طرح‌های میان مدت در دست اجراست، گفت: این طرح‌ها عموماً یک سال تا یک سال آینده به اتمام می‌رسد. وی به پروژه طلاکاری گنبد امام موسی کاظم (ع) اشاره کرد و گفت: این پروژه پیشرفت خوبی داشته و به زودی به اتمام می‌رسد همچنین طلاکاری گل دسته‌های حرم امام موسی کاظم (ع) در حال انجام است.

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات به تعویض سنگ و کف‌بدنه داخل حرم و طراحی و توسعه صحن حرم اشاره کرد و گفت: در کربلای معلی تعویض سنگ‌های داخل حرم مطهر سیدالشهدا(ع) تا ۶ ماه آینده به اتمام می‌رسد.

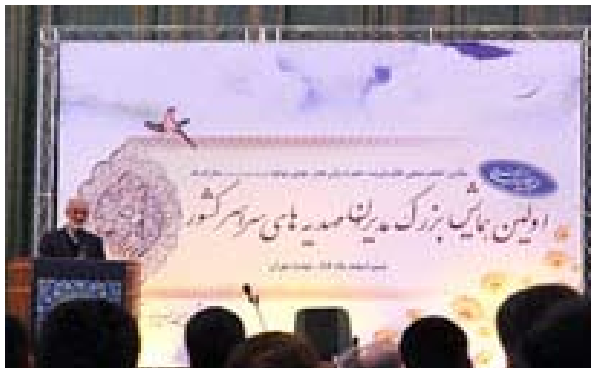
وی از احداث بیمارستان ۱۲۳ تختخوابی به نام زین العابدین در کربلا اشاره کرد و گفت: این پروژه بالغ بر ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است. پلارک همچنین به ساخت مجتمع خدماتی «داره الضیافه» در کربلا اشاره کرد و گفت: با فاصله اندکی بعد از بیمارستان این پروژه نیز ساخته می‌شود.

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات همچنین از در حال ساخت بودن ضریح مطهر حرم سیدالشهدا(ع) خبر داد و گفت: در نجف اشرف نیز طراحی و ساخت ضریح مسلم بن عقیل در دستور کار قرار دارد.

رئیس ستاد بازسازی عتبات عالیات با بیان اینکه این صحن ۱۹۸ هزار مترمکعب

پیشنهاد تعیین جایزه دوسالانه کافی

همایش مدیران مهدیه‌های کشور برگزار شد

کافی ادامه داد: بعد از انقلاب، دوبار خدمت امام(ره) رسیدیم و با توضیح شرایط وقت مهدیه، از وی درخواست کردم تا نماینده‌ای را امور مهدیه معرفی کنند که حضرت امام(ره) پس از تأیید فعالیت‌های مهدیه، آیت‌الله محمد یزدی را برای این مهم انتخاب کردند.

کافی افزود: پس از آن بود که آیت‌الله یزدی به همراه هیأت ائمه و هیأت مدیره که توسط وی انتخاب شده بودند، اساسنامه مهدیه را تهیه کردند و در سال ۶۲ آن را با نام مؤسسه مهدیه تهران به ثبت رساندند.

کافی با بیان اینکه مهدیه به هیچ حزب، گروه، تشکل و هیأتی وابسته نیست، گفت: فعالیت‌های مهدیه تهران تنها در راستای ترویج فرهنگ مهدویت و همسو با خط ولایت فقیه و رهبری انجام می‌شود.

وی افزود: در حال حاضر حدود ۲۳۰ جلسه و برنامه ۲.۵ ساعته تا ۷ ساعته در طول سال در مهدیه تهران برگزار می‌شود و تمام عوامل مدیریتی، اجرایی و خادمان مهدیه بدون چشمداشت مالی برنامه‌های آن را پیش می‌برند.

کافی همچنین به گسترش فضای بنایی مهدیه طی سال‌های اخیر اشاره کرد و گفت: سال ۶۶ خدمت امام(ره) رسیدیم و درخواست اجازه برای گسترش فضای مهدیه را دادیم اما امام(ره) فرمود که الان جنگ است و بهتر است در دوران پس از جنگ به این مهم برسید. ما نیز تا پایان جنگ تحمیلی صبر کردیم و از سال ۷۲ اقدام به گسترش فضای مهدیه کردیم و هم اکنون نیز فضای مهدیه بالغ بر ۱۱ هزار متر مربع شامل، شبستان، آشپزخانه، درمانگاه، پارکینگ و ... می‌شود.

کافی در پایان سخنان خود گفت: در دیدار سال ۶۶ امام(ره) به ما فرمود که «مهدیه باید عظیم ساخته شود و تا می‌توانید مهدیه را گسترش دهید». فکر می‌کنم این فرموده تنها منوط به مهدیه تهران نیست و شامل تمام مهدیه‌های کشور می‌شود.

همایش بزرگ مدیران مهدیه‌های سراسر کشور طی روزهای ۶ و ۷ اسفند ماه، و با هدف بررسی راهکارها و فراهم کردن تعامل لازم نسبت به انسجام، یکپارچگی و سازماندهی فعالیت‌های مهدیه‌های سراسر کشور برگزار شد.

دارایی قائم مقام سازمان صدا و سیما در این همایش دو روزه، با پیشنهاد تعیین جایزه دوسالانه مرحوم کافی، افزود: این جایزه به پژوهشگران، خطیبان و هنرمندان فعال داخلی و خارجی در عرصه مهدویت اهدا شود.

دارایی با تأکید بر لزوم اجرای این پیشنهاد گفت: امروزه در دنیا جوایز بزرگی برای مروجان فرهنگ منحط غرب تعیین و اهدا می‌شود و ما نیز اگر این جایزه را به شکل دو سالانه پایه‌گذاری کنیم در ترویج گفتمان انتظار نقش موثری ایفا کرده‌ایم.

دارایی با تکریم شخصیت مرحوم کافی به عنوان بنیانگذار مهدیه تهران گفت: باید با شناخت روش‌های تبلیغی آن مرحوم فرهنگ مهدویت را بیش از پیش تبیین کنیم.

قائم مقام رئیس سازمان صدا و سیما با اشاره به اینکه مهدیه از چهار دهه پیش کانون گفتمان مهدویت بوده و اهمیت و تاثیرگذاری آن امروز بیش از گذشته قابل درک است، تأکید کرد: مهدیه باید کانون اصیل و بدون شائبه برای ترویج گفتمان انتظار، فرهنگ مهدویت، قرآن و اهل بیت (علیهم السلام) باشد.

جامعه-خیمه: نخستین همایش مدیران مهدیه‌های کشور، پنج‌شنبه، با حضور جمعی از شخصیت‌ها، مسئولین و مدیران ۹۵ مهدیه از استان‌های کشور در مهدیه تهران برگزار شد.

نخستین همایش مدیران مهدیه‌های کشور، با سخنرانی آیت‌الله یزدی، نماینده ولی‌فقیه و رئیس هیئت امنای مهدیه تهران، دری نجف‌آبادی نایب رئیس هیئت امنای مهدیه تهران و طلایی مدیر فرهنگی مهدیه تهران برگزار شد. در این همایش حسن ضیافتی کافی مدیرعامل و عضو هیئت امنا و هیئت مدیره مهدیه تهران به ارائه گزارش پرداخت.

این همایش دو روزه که در مهدیه تهران روزهای پنج‌شنبه و جمعه ۶ و ۷ اسفند ماه برگزار شد، با قرائت دعای کمیل، مداحی و حضور شرکت‌کنندگان در نماز جمعه به پایان رسید.

آیت‌الله قربانعلی دری نجف‌آبادی، نماینده ولی‌فقیه در استان مرکزی، طی سخنانی گفت: هنگامی که امام(ره) در دیدار با اعضای هیئت امنای مهدیه تهران در سال ۶۷ فرمود: «مهدیه عظیم ساخته شود و توسعه پیدا کند» منظورشان این بود که این «بنیان مرموض» در کل کشور، جهان تشیع، جهان اسلام و جهان بشریت، مقدمه‌ای برای ظهور حضرت ولی عصر(عج) باشد.

وی برگزاری همایش مدیران مهدیه‌های سراسر کشور را مقدمه‌ای برای انجام کارهای بزرگ‌تر در حوزه مهدویت برشمرد و افزود: روح همه مقدسات از جمله روح ولایت، نبوت، رسالت و روح عشق به امام زنده و حاضر در مهدیه تبلور پیدا می‌کند.

نایب رئیس هیئت ائمه مهدیه تهران ادامه داد: ارزش‌هایی مانند امامت و رسالت در وجود مقدس امام عصر(عج) تجلی پیدا کرده‌اند و در مقابل ماه مسئولیت‌های خطیری مانند حضور، انتظار و زمینه‌سازی برای تحقق اهداف حکومت عدل را در حوزه مهدویت را داریم.

عضو هیئت رئیسه مجلس خبرگان رهبری ادامه داد: امروز ما شاهد وجود جاهلیت مدرن و سیستماتیک هستیم. شرایط موجود در جهان شامل بی‌عدالتی‌ها، ترورها، فساد، فحشاء، منکرات، ظلم و دیکتاتوری همه نمادی از جاهلیت هستند که توسط حکومت‌ها سازمان‌ها و تشکل‌های قلدر اعمال می‌شوند.

دری نجف‌آبادی در ادامه با اشاره به اینکه آفریننده زندگی، بشریت را بدون صاحب نگذاشته است، اظهار کرد: خدا، امامی که پناه همه است را در پس پرده غیب به منظور آمادگی بشریت برای ظهور نگهداری می‌کند. امامی که مظهر ارزش‌های مکتب تمام انبیاست.

امام جمعه اراک ادامه داد: وظیفه ما نسبت به امام زمان(عج) بسیار سنگین، حساس و با ارزش است. در روایات، عاشقان و منتظران مهدی(عج) مقام ویژه‌ای دارند و در برخی روایات آمده که مقامشان از شهدای بدر و احد بالاتر است و در چند روایت هم آمده که منتظران مهدی(عج) مانند کسانی می‌مانند که مقابل دستان پیامبر(ص) برای اسلام و قرآن در خون خود می‌غلطند. درست مانند حمزه، زید بن حارثه و جعفر طیار که از شهدای والامقام صدر اسلام هستند.

عضو هیئت امنای مهدیه تهران با تأکید بر اینکه باید تربیت نفوس و تذهیب و فرهنگ پاسخ‌گویی به شبهات تقویت شوند، گفت: پیشنهاد می‌کنم که دبیرخانه فعال برای ارتباط بیشتر مهدیه‌های سراسر کشور و همچنین شورای هماهنگی مهدیه‌ها ایجاد شود. این اقدام می‌تواند به انجام کارهای محتوایی انتشار فرهنگ و مفاهیم مهدویت و پاسخ به شبهات بیانجامد.

دری نجف‌آبادی در پایان سخنان خود تأکید کرد: مسأله ارتباط هرچه بیشتر مهدیه‌ها و مسأله محتوا و هویت واقعی، مهم‌ترین موضوعات فعالیت مهدیه‌ها هستند. این اقدام می‌تواند به مبارزه با تحجرات، جمودها، خود باختگی‌ها و خرافات شود.

همچنین حسن ضیافتی کافی، مدیرعامل و عضو هیأت ائمه و عضو هیأت مدیره مهدیه تهران در مراسم آغازین همایش مدیران مهدیه‌های سراسر کشور، گفت: مهدیه تهران در سال ۴۷ به همت مرحوم شیخ احمد کافی و به دست شهید محراب آیت‌الله مدنی گشایش یافت و از همان زمان با استقبال بی‌نظیر منتظران مواجه شد.

«مجیدمجیدی» زندگی پیامبر اسلام را به تصویر می کشد

فرهنگ: مجیدمجیدی در تدارک ساخت فیلمی درباره پیامبر اسلام حضرت محمد (ص) با بودجه سی میلیون دلاری است. بنابر گزارش «سوره سینما» به نقل از اسکرین دیلی، این فیلم با بودجه‌ای سی میلیون دلاری ساخته خواهد شد که در مقیاس سینمای ایران رقمی نجومی و افسانه‌ای به شمار می‌رود.

تهیه‌کنندگی این پروژه را محمدمهدی حیدریان بر عهده دارد و پروژه یاد شده هم اکنون مرحله پیش تولید

را می‌گذراند. بر اساس گزارش‌های رسیده برنامه‌ریزی‌ها برای پخش جهانی فیلم در اواسط سال ۲۰۱۱ میلادی از هم اکنون آغاز شده است.

مجیدی تنها سینماگر ایرانی است که در سال ۱۹۹۹ با فیلم «بچه‌های آسمان» بود نامزد جایزه اسکار فیلم خارجی زبان شد.

او همراه با کامبوزیا پرتوی، فیلمنامه پروژه «محمد (ص)» را نوشته‌اند.

بنا به گزارش اسکرین دیلی این بر دوران کودکی پیامبر اسلام (ص) پس از سن ۱۲ سالگی و تا پیش از بعثت آن حضرت تمرکز دارد.

مجیدی و پرتوی بیش از سه سال را صرف نگارش نسخه اولیه فیلمنامه و جزئیات تاریخی کرده‌اند. گروهی از مورخان و محققان برجسته تاریخ اسلام آنها را در این امر یاری رسانده‌اند.

قرار است فیلمبرداری در کشورهای متعددی صورت بگیرد و احتمالاً در ماه ژوئیه ۲۰۱۰ (تیر و مرداد ۸۹) آغاز خواهد شد.

سال گذشته هم موسسه‌التور دوحه قطر اعلام کرده بود بودجه‌ای ۱۵۰ میلیون دلاری برای تولید فیلمی درباره زندگی حضرت محمد(ص) در نظر گرفته است.

مستند «تکیه کن» ساخته شد

خیمه - فرهنگ: فیلم کوتاه مستند «تکیه کن» به

کارگردانی محسن خان‌جهانی ساخته شد.

محسن خان‌جهانی در گفت‌وگو با خبرنگار خیمه گفت: «این فیلم تاریخچه‌ای از تکایای تهران را و اینکه تکیه‌ها چگونه وارد ایران شده و چگونه ساخته شده‌اند، نشان می‌دهد.»

وی بر اساس این فیلم، توضیح داد: «زمانیکه مظفرالدین شاه به فرنگ رفته بود، با تماشاخانه‌های آنجا آشنا می‌شود و وقتی به ایران بازمی‌گردد، دستور می‌دهد

تا چنین فضایی ساخته شود و تکایا برای اجرای تعزیه و مراسم عزاداری ساخته شد.»

خان‌جهانی توضیح داد که تکیه دولت و تکیه تجریش، مهم‌ترین تکایا در ایران بودند و تکایایی چون کن، میان‌ده، دار قاضی و سرآسیاب از آن دوران باقی مانده‌اند.

وی درباره تکیه کن گفت: «بعد از گذشت سال‌ها از ساخته شدن این تکیه و علی‌ی، «وی‌وآیین‌های جدید عزاداری، همچنان در ایام عزاداری، در این تکیه، مراسم قدیمی عزاداری نظیر سنگ‌زنی انجام می‌شود.»

خان‌جهانی جایگاه عاشورا در سینمای ایران را نامناسب توصیف کرد و گفت: «برنامه‌ریزی برای ساخت فیلم‌هایی با مضمون عاشورا هیچ‌گاه به صورت مدون نبوده است و مدیران فقط در زمان‌هایی که برای برگزاری جشنواره‌ای نیاز به تولیداتی داشتند، سراغ فیلم‌سازی فیلم‌سازان می‌روند درحالی‌که بازنمایی چنین فرهنگ عظیمی در سینما نیازمند سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی طولانی مدت است.»

وی پیشنهاد کرد که اگر مسئولان فرهنگی از هم‌اکنون برنامه‌ریزی و سرمایه‌گذاری خود را شروع کنند، برای محرم سال آینده چندین تولید مستند و داستانی خوب با موضوع عاشورا خواهیم داشت.»

محسن خان‌جهانی مستند «تکیه کن» را در مدت زمان شش دقیقه و با تهیه‌کنندگی مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی برای حضور در سومین همایش «تصویر عاشورا» آماده کرده بود.

۳۰ اثر به سوگواره ملی فیلم لحظه‌های عاشورایی یزد ارسال شد
۳۰ اثر به دبیرخانه سوگواره ملی فیلم‌های سه دقیقه‌ای لحظه‌های عاشورایی بهاباد یزد ارسال شد. به ۸ اثر برتر لوح تقدیر و جوایز نقدی اهدا می‌شود. همچنین، اختتامیه این سوگواره ملی ۲۱ اسفندماه در مجتمع فرهنگی و هنری ملا عبدالله بهاباد یزد اعلام شده است.

فیلمنامه «کربلا از ۶۱ هجری» کد تولید گرفت

فرهنگ: فیلمنامه «کربلا از ۶۱ هجری» و «خورشیدی دیگر» با محوریت عاشورایی در گروه دفاع مقدس مرکز سیمافیلیم کد تولید گرفت.

محمدعلی قلی‌زاده در قالب فیلمنامه‌ای به نام «کربلا از ۶۱ هجری تا کنون» را درباره سه مقطع زمانی شهر کربلا قبل از سال ۶۱ هجری، کربلا در محرم سال ۶۱ هجری و این سرزمین را از سال ۶۱ تا کنون مورد بررسی قرار می‌دهد.

«خورشیدی دیگر» نیز داستان زهیر بن قین بن قیس انماری، یکی از قهرمانان کمتر شناخته شده واقعه کربلا را توسط فریبرز صالح روایت می‌کند.

زهیر تا پیش از حضور در خیمه امام حسین (ع) و تاثیر ایشان بر وی، فردی فراموش شده و عادی است اما حماسه آفرینی وی در واقعه کربلا در «خورشیدی دیگر» به تصویر کشیده می‌شود.

همچنین فیلمنامه «پیام آتش» نوشته علیرضا توانا کد تولید گرفت.

این فیلمنامه داستان یک گروه مستندساز ایرانی را روایت می‌کند که برای گرامیداشت یاد و اندیشه‌های فیلسوف و شرق‌شناس فرانسوی، هانری کرین به پاریس می‌روند و در آنجا با رویدادهایی روبه‌رو می‌شوند که نشان از تأثیر و عمق تلاش ایشان برای شناساندن اسلام و تشیع و فرهنگ ایرانی به جهان است.

فیلمنامه‌های «پیام آتش»، «کربلا از ۶۱ هجری» و «خورشیدی دیگر» را به ترتیب علیرضا توانا، بهروز مفید، محمود فلاح برای گروه انقلاب اسلامی و دفاع مقدس مرکز سیمافیلیم تهیه و تولید می‌کنند.

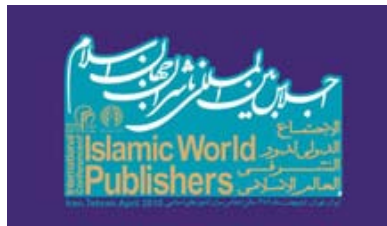
برگزاری اجلاس ناشران جهان اسلام نقش مهمی در تحقق دیپلماسی آکادمیک کشورهای اسلامی دارد

فرهنگ: ارسالان قربانی دبیر کمیته بین‌الملل اجلاس ناشران جهان اسلام: برگزاری اجلاس ناشران کشورهای اسلامی بی‌تردید اقدامی در راستای عملیاتی کردن هدف محوری دولت ایران در خصوص برقراری همکاری‌های علمی و فرهنگی با کشورهای اسلامی است.

دبیر کمیته بین‌الملل اجلاس ناشران جهان اسلام تصریح کرد: برگزاری اجلاس ناشران کشورهای اسلامی بی‌تردید اقدامی در راستای عملیاتی کردن هدف محوری دولت ایران در خصوص برقراری همکاری‌های علمی و فرهنگی با کشورهای اسلامی است.

وی با بیان اینکه با افزایش ارتباطات میان کشورهای اسلامی زمینه برای حضور این کشورها به عرصه‌های جهانی نیز بهتر فراهم می‌شود، خاطر نشان کرد: به نظر من این اجلاس با توجه به ماهیت علمی و فرهنگی که دارد، می‌تواند در تحقق دیپلماسی آکادمیک کشورهای اسلامی و از جمله ایران بسیار مثمر ثمر باشد.

قربانی اظهار امیدواری کرد با برگزاری این اجلاس و بهره‌برداری بهینه از دستاوردهای آن، کشورهای اسلامی و به خصوص ناشران اسلامی بتوانند تعامل نزدیک‌تری داشته باشند. وی تصریح کرد: بی‌تردید هم‌افزایی کشورهای اسلامی در حوزه‌های علمی و فرهنگی می‌تواند به قدرتی برای مقابله با آپارتاید‌های رایج در این حوزه‌ها در عرصه بین‌الملل باشد. نخستین اجلاس بین‌المللی ناشران جهان اسلام اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۸۹ و همزمان با برگزاری بیست و سومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران برگزار خواهد شد.

سه‌م هر تهرانی از مسجد تنها ۱۲ سانتیمتر

جامعه: رئیس مرکز فعالیت‌های دینی شهرداری تهران با اشاره به ساخت تدریجی ۲۹ مسجد در طول سال آینده، پخش طنین اذان از بلندگوهای پارک‌ها را از دیگر برنامه‌های سال ۸۹ عنوان کرد و گفت: براساس پیش‌بینی‌ها تمام پارک‌ها از نعمت نمازخانه برخوردار می‌شوند.

حجت الاسلام عبدالمقیم ناصحی رئیس مرکز فعالیت‌های دینی شهرداری تهران گفت: مرکز فعالیت‌های دینی شهرداری تهران در راستای رسیدن به چشم انداز «تهران ام القرای جهان اسلام» به عنوان بازوی مشورتی شهردار تهران با هدف توسعه معنوی و اخلاقی با توجه به منویات مقام معظم رهبری برای رسیدن تهران به هویت اسلامی- ایرانی برای پایتخت جمهوری اسلامی ایران در ابتدای سال ۱۳۸۶ تأسیس شد. حجت الاسلام ناصحی گفت: عمده فعالیت‌های مرکز به فعالیت‌های دینی، حوزه‌های علمی و مراکز دینی و همچنین علما و روحانیون مرتبط است و در دو بخش نرم‌افزاری و سخت‌افزاری انجام می‌شود، به طوری که پس از تأسیس این مرکز با هدف تعمیر، تکمیل و تجهیز وارد ۲ هزار مسجد در سراسر تهران شده است.

بهسازی مساجد جزئی از حقوق شهروندی است

وی تأکید کرد که این مرکز تعمیر، تکمیل و تجهیز مساجد را که با هدف آبادانی مراکز دینی انجام می‌شود جزء حقوق شهروندی می‌داند که پس از مطرح شدن درخواست از سوی ائمه جماعات و هیئت امنای مسجد این درخواست از سوی کارشناسان بررسی شده و کار آغاز می‌شود اما در این فرآیند باید یادآور شد که مرکز فعالیت‌های دینی شهرداری تهران تنها بخشی از هزینه‌های آن را تأمین کرده و بخش دیگر را به مشارکت مردمی واگذار می‌کند.

فعالیت در راستای ارتقای جایگاه مساجد نوعی سرمایه‌گذاری است

مشاور شهردار تهران گفت: در سال گذشته حدود ۲۰ میلیارد تومان برای تعمیر، تجهیز و تکمیل مساجد سرمایه‌گذاری کردیم. ما برای اعلام این مبلغ از واژه هزینه استفاده نمی‌کنیم چرا که آن را کار خیر تلقی کرده و از آن باعنوان سرمایه‌گذاری یاد می‌کنیم. این فعالیت‌ها با هماهنگی و همکاری مرکز رسیدگی به امور مساجد، سازمان تبلیغات اسلامی، بسیج مساجد و کانون‌های فرهنگی و هنری مساجد و مساعدت شهرداری تهران صورت می‌گیرد.

حجت الاسلام ناصحی تصریح کرد: این مرکز در حال حاضر ۴۰ باب مسجد در دست احداث و ساخت در نقاط مختلف شهر دارد که از این تعداد ۱۱ مسجد تکمیل شده است و انتظار می‌رود ۲۹ مسجد باقی مانده به تدریج ساخته شوند.

سه‌م هر تهرانی از مسجد تنها ۱۲ سانتیمتر

حجت الاسلام عبدالمقیم ناصحی یادآور شد: از سال ۷۵ تا امروز قریب به یک میلیون و نیم تا دو میلیون نفر به سن تکلیف رسیده‌اند اما از طرف دیگر به مساجد اضافه نشده است، با مقایسه‌ای آماری در می‌یابیم که سه‌م هر تهرانی از مسجد تنها ۱۲ سانتیمتر است.

وی با اشاره به اینکه ارتباط مرکز فعالیت‌های دینی شهرداری تهران با حوزه‌های علمی این شهر بسیار نزدیک و تنگاتنگ است گفت: در سال آتی در خدمات عمرانی ما تغییری ایجاد نمی‌شود اما قرار است با امکانات و بودجه بیشتر نسبت به سال ۸۸ وارد عمل شویم.

ساخت نمازخانه‌های متعدد در معابر عمومی

رئیس مرکز فعالیت‌های دینی شهرداری تهران تصریح کرد: در نظر داریم نمازخانه‌های کوچکی را معابر عمومی ایجاد کنیم که از نظر جغرافیایی این مساجد در منظر مردم قرار بگیرند، چرا که عموماً ظهرها پس از نماز جماعت در مساجد بسته می‌شود و اگر فردی بعد از زمان نماز جماعت بخواهد نماز بخواند فضایی در اختیار نخواهد داشت از این رو ما مصمم هستیم در سال آتی بیش از ۲۵۰ نمازخانه در شهر تهران ایجاد کنیم.

ساخت نمازخانه در تمام پارک‌ها

وی همچنین گفت که قرار است سال ۸۹ در تمام پارک‌ها مسجد و نمازخانه ساخته شود، تا کنون بیش از ۱۰۰ نمازخانه در پارک‌ها احداث شده و در سال آینده در تمام پارک‌ها نمازخانه خواهیم ساخت. امسال در چهار ضلع میدان آزادی چهار نمازخانه کوچک ساخته‌ایم. در سال آتی در نظر داریم که اذان به صورت صبح، ظهر و مغرب از بلندگوهای تمام پارک‌ها پخش شوند.

رئیس مرکز فعالیت‌های دینی شهرداری تهران اظهار داشت: همچنین در هفته وحدت در ۶۰۰ مسجد شهر تهران و تمام حوزه‌های علمی مراسم هفته وحدت با برگزاری جلسات سخنرانی، همایش، نمایشگاه و اهدای جوایز به مسابقات برگزار می‌شود، این مراسم نمونه‌ای از برنامه‌های مساجد است که در تمام مناسبت‌های ملی و مذهبی در بخش عظیمی از مساجد برگزار می‌شود.

قرآن خطی نفیس منسوب به دستخط امام حسین(ع)

فرهنگ: قرآن خطی نفیس منسوب به دستخط امام حسین(ع) در کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی نگهداری می‌شود. پنج نسخه نفیس خطی با موضوع امام حسین(ع) از دیگر آثار خطی این کتابخانه محسوب می‌شود.

قرآن منسوب به دستخط مبارک امام حسین(ع) اهدایی مقام معظم رهبری است که به خط کوفی بر روی پوست آهو کتابت شده و ارزش فراوانی دارد.

در کتابخانه آستان قدس رضوی آثار فراوان خطی با موضوع امام حسین(ع) در گنجینه مخطوطات کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی نگهداری می‌شود. هر ساله تعدادی از این نسخه‌های نفیس همزمان با مراسم عزاداری سالار شهیدان در معرض نمایش عموم قرار می‌گیرد.

همچنین کتاب‌های خطی ارزشمندی مانند زیارت عاشورا، منبع البکاء، شرح زیارت عاشورا، ترجمه مفتاح البکاء، وقایع عاشورا و امام حسین(ع) در این کتابخانه نگهداری می‌شود.

سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد دارای بیش از ۱۳ میلیون منبع اطلاعاتی شامل کتاب خطی و چاپ سنگی، اشیای موزه‌ای، اسناد تاریخی، مطبوعات قدیمی، کتاب چاپی و مواد دیداری و شنیداری است که بر همین اساس مورد توجه جامعه علمی و فرهنگی قرار دارد.

ممنوعیت تردد زائران انفرادی به عراق

جامعه: تردد زائران انفرادی به مقصد عراق ممنوع است و نیروی انتظامی مأموریت دارد تا از خروج تمام متقاضیان و زائران که به‌صورت خودجوش و انفرادی و خارج از چارچوب و کاروان‌های حج و زیارت، بویژه در تعطیلات و مناسبت‌های مذهبی به مبادی مرزهای رسمی کشور مراجعه می‌کنند، به طور جدی جلوگیری کند.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت کشور، دبیرخانه ستاد هماهنگی امور زائران (مستقر در وزارت کشور) در اطلاعیه‌ای اعلام کرد: تردد زائران انفرادی به مقصد عراق ممنوع است و نیروی انتظامی مأموریت دارد تا از خروج تمام متقاضیان و زائران که به‌صورت خودجوش و انفرادی و خارج از چارچوب و کاروان‌های حج و زیارت، بویژه در تعطیلات و مناسبت‌های مذهبی به مبادی مرزهای رسمی کشور مراجعه می‌کنند، به طور جدی جلوگیری کند.

در این اطلاعیه از مردم خواسته شده است، ضمن همکاری با تصمیم‌های ستاد عالی در ایجاد نظم و امنیت، از مراجعه به مبادی مرزی خودداری کنند.

در ادامه اطلاعیه ستاد هماهنگی امور زائران آمده است، هموطنان مشتاق می‌توانند صرفاً با رعایت ضوابط قانونی و رسمی یا با در دست داشتن مدارک قانونی از طریق سازمان حج و زیارت ثبت‌نام کنند تا بر اساس اولویت‌بندی و در حداقل زمان، در قالب کاروان‌های سازمان‌یافته سامان‌دهی و اعزام شوند.

برخی مداحان برای نوآوری از موسیقی استفاده می‌کنند اما تاکنون به بیراهه رفته‌اند

جامعه: «ساسان جمالیان» آهنگساز گفت: برخی از مداحان برای تنوع و نوآوری از موسیقی‌هایی در مداحی استفاده می‌کنند که زیاد مناسب مجالس عزاداری اهل بیت(ع) نیست اما در حقیقت آنها به بیراهه می‌روند و راهشان را درست انتخاب نکرده‌اند. جمالیان گفت: می‌توان گفت که هدف مداحان از استفاده موسیقی، نوآوری و خلاقیت در مداحی است که عمل پسندیده‌ای است اما آنها راهشان را درست انتخاب نکرده‌اند.

وی تصریح کرد: در سراسر جهان بهترین آثار هنرمندان بزرگ موسیقی از جمله بتهوون و موتسارت در زمینه مذهبی ارائه شده‌اند، متأسفانه بر عکس ایران که اهمیتی به این امر داده نمی‌شود. جمالیان با اشاره به آموزش مداحان، ادامه داد: بیشتر مداحان روی شعری ملودی می‌گذارند و شروع به ساختن آن می‌کنند و به علت این که علم موسیقی ندارند، اثرشان محدود خواهد بود. وی درباره راهکاری در این زمینه، تصریح کرد: پیشنهاد من این است که مداحان با موسیقی‌دانان همکاری داشته باشند تا از این طریق بتوانند، تنوع بیشتری در کارشان ایجاد کنند. این آهنگساز با بیان اینکه البته اکثر مداحان دوره‌های آوازی دیده‌اند و موسیقی ردیف را می‌شناسند، گفت: همین مقدار دانستن از علم موسیقی برای یک مداح کافی است و نیازی به آموزش بیشتر در این زمینه را ندارند به این علت که مداحان بیشتر از اینکه موسیقی‌دان باشند، خواننده هستند.

وی با اشاره به نبودن ارگانی که مداحی را سازمان دهی کند، افزود: البته صدا و سیما یکسری اقدام‌هایی در این زمینه انجام داده است، به عنوان مثال سرودهای مناسبی تولید می‌کند اما بهتر آن است که سازمان صدا و سیما و یا وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، مداحی را در کشور تحت پوشش خود قرار دهد تا در زمینه مداحی شاهد آثار با کیفیت‌تری باشیم.

جمالیان ادامه داد: اساساً اکثر فعالیت‌های مداحی در کشور زمان عزاداری ائمه و معصومین (ع) برگزار می‌شود بنابراین اساساً استفاده از ساز در این مجالس مناسبیتی ندارد البته بنا بر مناسبت‌هایی خاص از جمله ولادت ائمه (ع) مشاوره گرفتن با موزیسین‌ها می‌تواند تنوع، رنگ، و حسی می‌تواند ایجاد کند و فعالیت‌هایی می‌تواند باشد که به عنوان یک اثر هنری به حساب آید.

وی با طرح این سوال که در مداحی شعر غالب تر است یا لحن مداح؟ پاسخ داد: به اعتقاد من مردم در مداحی بیشتر می‌خواهند معنی را دریافت کنند اما لحن نیز که مداح به کار می‌برد می‌تواند تاثیرگذاری زیادی داشته باشد.

انتقاد از مبتذل خوانی در مداحی‌ها

جامعه: حجت‌الاسلام و المسلمین جعفر شجونی، دبیر کل جامعه اسلامی و عاظ: ورود به اشعار نامناسب با لحن صدای مبتذل در شأن اسلام و امام حسین(ع) نیست و این موضوع یک تقلید نابه‌جا و ابتذال است و در عمل ثابت شده است، کشش ابتدالی این مجالس از کشش تربیت دینی آن‌ها بیشتر است.

حجت‌الاسلام و المسلمین جعفر شجونی، دبیر کل جامعه اسلامی و عاظ تأکید کرد: استفاده مداحان از موسیقی‌های غربی از اواخر زمان پهلوی تاکنون گریبان‌گیر مداحی کشور شده و این پدیده نوظهوری نیست. حجت‌الاسلام شجونی گفت: «مداحی در ایران از اواخر زمان پهلوی گرفتار مصیبت استفاده از موسیقی‌های نامناسب شده است، به عنوان مثال در اواخر سال ۵۷ تصنیف مبتذلی باب شده بود که آهنگ خاصی داشت و مردم کوچه و بازار این تصنیف را زمزمه می‌کردند، ناگهان همین مردم در مجلس عزاداری امام حسین(ع) متوجه شدند، مداح روضه حضرت رقیه(ع) را با این آهنگ می‌خواند.»

وی افزود: «به علت اشتباه یک مداح مجلس عزاداری امام حسین(ع) به هم ریخت و سر و صدایی در میان مردم بوجود آمد و مجلس از حالت عزاداری خارج شد. استفاده از موسیقی‌های نامناسب متأسفانه در حال حاضر نیز واقعاً مصیبتی است که مربوط به وادی هنر حالا چه هنرمند داخلی چه خارجی، می‌شود. ورود به اشعار نامناسب با لحن صدای مبتذل در شأن اسلام و امام حسین(ع) نیست، به نظر من این موضوع یک تقلید نابه‌جا و ابتذال است.» دبیر کل جامعه اسلامی و عاظ با طرح پرسشی گفت: «این مداحان با استفاده از موسیقی‌های نامناسب چه چیزی را می‌خواهند بیان کنند؟ آیا می‌خواهند ثابت کنند که از یک خواننده چیزی کم ندارند؟ این آقایان با این لباس مقدس، اصلاً جایز نیستند چنین اعمالی را انجام دهند.»

وی با اشاره به اینکه بسیاری از مداحان برای جذب جوانان به مجالس عزاداری از موسیقی‌های نامناسب استفاده می‌کنند، افزود: «در عمل ثابت شده است، کشش ابتدالی این مجالس از کشش تربیت دینی آنها بیشتر است.» شجونی با بیان اینکه آهنگ صدای مداح بر روی مردم تاثیر زیادی دارد، ادامه داد: «چنانچه مداحی واقعاً در دلش تبلیغ دین و ارشاد جوانان را مدنظر داشته باشد، می‌تواند شعله دین و معرفت اسلامی را در جامعه برانگیزد.» دبیر کل جامعه اسلامی و عاظ با اشاره به موضوع سازماندهی مداحان در یک ارگان تخصصی، تصریح کرد: «نبودن سازمانی که مداحی را در کشور سازمان‌دهی کند آثار زیانباری به دنبال خواهد داشت البته در حال حاضر ارگان خاصی مسئولیت چنین امری را عهده‌دار نیست، اما در چند سال اخیر اقدام‌هایی در زمینه نظم‌دهی به مداحی صورت گرفته است، به شکلی که مداحان در جلسه‌هایی گردهم می‌آیند و درباره چگونگی شعر و آهنگ با یکدیگر گفت‌وگو می‌کنند.»

شجونی درباره راهکاری برای نوآوری درست در مداحی متذکر شد: «بسیاری از مداحان به علت ندیدن آموزش درست در زمینه مداحی دچار مشکل هستند، به نظر من آنها می‌توانند نزد استادانی که مورد تایید مقام معظم رهبری نیز هستند، اشعار و آهنگ‌های مناسب مجالس عزاداری را بسازند. با این عمل قطعاً در میان مردم نیز محبوب خواهند شد.»

مداحان در معرفی ائمه اطهار از زیاده‌گویی پرهیز کنند

جامعه: معاون فرهنگی و تبلیغ اداره کل تبلیغات اسلامی مازندران از مداحان و ذاکران اهل بیت عصمت و طهارت این استان خواست در مداحی‌های ائمه اطهار از زیاده‌گویی‌ها پرهیز کنند.

حجت‌الاسلام رحمت‌الله رضوی‌راد صبح یکشنبه درگردهمایی کانون مداحان شهرستان آمل اظهار داشت: پرگویی‌های عده‌ای از مداحان و حتی مبلغان در عزاداری‌ها به قصد گریاندن مردم، متأسفانه موجب آزردن آنان می‌شود که مداحان و مبلغان باید به این موارد توجه جدی داشته باشند. وی تصریح کرد: دشمنان در طول تاریخ، ائمه(ع) را در حصر نگه داشته تا مانع حضور در میان مردم شوند، در حالیکه این مبلغان و مداحان بودند که ائمه(ع) را به مردم معرفی و مردم نیز با جان و دل پذیرای ائمه معصومین شدند.

معاون مدیرکل تبلیغات اسلامی مازندران افزود: امروز شیعه در جهان سرافراز است، چون سرمایه‌های بزرگ همانند ائمه(ع) دارد، لذا نه تنها خود سرافراز است، بلکه باعث سربلندی موحدین و مسلمانان در جهان شده‌اند.

رضوی‌راد اظهارداشت: امروز مداحان مسئولیت سنگینی را به عهده دارند و آن شناساندن امام زمان(عج) به مردم است تا با معرفت امام عصر(عج)، مردم بتوانند راه سعادت را در پیش گیرند.

رسیدگی به امور زائران در مرز عراق شبانه‌روزی می‌شود

جامعه: جواد خانی مسئول سازمان حج و زیارت در گفتگو با خبرنگاران در عراق از تلاش این سازمان برای افزایش زمان کار و شبانه‌روزی کردن مرزبانان عراق خبر داد و گفت: با افزایش ساعت کار طرف عراقی، میزان معطلی زائران در مرز کاهش می‌یابد. جواد خانی گفت: در هفته‌های گذشته رسیدگی به امور زائران به علت افزایش تعداد زائرینی که به صورت زمینی قصد خروج از عراق را داشتند با مشکلات و معطلی‌هایی روبرو شد.

او گفت: در حال حاضر معطلی در مرز روال عادی خود را طی می‌کند و معطلی بیش از حد نداریم. خانی گفت: با توجه به اختلاف زمان ۳۰ دقیقه‌ای عراق با ایران در نتیجه شروع به کار مأموران عراقی ۳۰ دقیقه معطلی زائران افزوده می‌شود. او گفت: «در تلاش هستیم تا زمان شروع به کار مأموران مرزی عراقی در مرز مه‌ران را به ساعت هفت صبح (شش و سی دقیقه به وقت ایران) تغییر دهیم تا رسیدگی به امور زائران از ساعت‌های ابتدایی صبح در مرز آغاز و در نتیجه کاهش معطلی را شاهد باشیم.»

اقامت زایران در ایام نوروز در مشهد افزایش می‌یابد

جامعه: سعید حسین‌پور جانشین ستاد تسهیلات سفرهای نوروزی خراسان رضوی با اشاره به نگاه فراملی به مشهد در حوزه گردشگری از افزایش اقامت زایران در ایام نوروز خبر داد. جانشین ستاد تسهیلات سفرهای نوروزی خراسان رضوی در جلسه ستاد تسهیلات سفرهای نوروزی با اشاره به ۷ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر شب اقامت زایران در ایام نوروز سال گذشته در مشهد گفت: با توجه به افزایش تعطیلات، در نوروز ۸۹ این

رقم در سال جاری افزایش می‌یابد. حسین‌پور افزود: جهت اطلاع رسانی مناسب به زایران و گردشگران، سایت ستاد تسهیلات سفرهای استان به صورت جامع در حال طراحی و راه اندازی است و در کنار آن یک تلفن ۲۴ ساعته برای راهنمایی و رفع مشکلات زایران در مشهد اعلام خواهد شد.

او همچنین به هماهنگی با شهرداری برای استفاده از تلویزیون‌های شهری و دیگر امکانات اطلاع‌رسانی برای آگاهی بخشی به شهروندان و زایران تاکید کرد و گفت: در این راستا همچنین مانند سال‌های گذشته بروشورهایی برای راهنمایی زایران در مبادی ورودی شهر توزیع می‌گردد.

حسین‌پور با تقدیر از عملکرد خوب پلیس راه، اورژانس ۱۱۵ در نوروز ۸۸ اضافه کرد: تصادفات منجر به فوت در نوروز ۸۸ نسبت به سال قبل از آن ۴۵ درصد کاهش داشته است در حالی که تعداد مسافران نوروزی بیش از ۳۰ درصد نسبت به سال ۸۷ افزایش داشته است.

معاون عمرانی استانداری خراسان رضوی با تاکید بر نظارت بیشتر در تمامی زمینه‌ها در ایام نوروز، خاطر نشان ساخت: نظارت در تمامی زمینه‌ها از جمله عرضه مواد خوراکی، مراکز اقامتی و کیفیت خدمات دهی آنها و حمل و نقل درون شهری و برون شهری توسط دستگاه‌های مسوول و با حضور ناظران مجامع صنفی متخلف با لباس‌های مشخص انجام می‌پذیرد. او افزود: اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری بایستی توجه بیشتری به شهرهای دارای جاذبه برای زایران داشته باشد و دفاتر خدماتی بایستی نسبت به ارائه تورهای داخل استانی اقدام کنند.

طرح توسعه اطراف حرم حضرت عبدالعظیم (ع) آماده شد

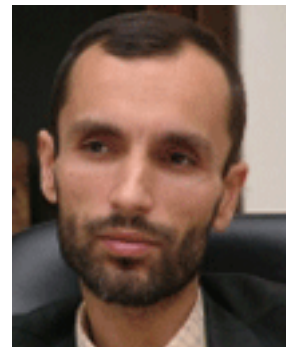
جامعه: مجتبی‌اللهی گفت: در این طرح که از سوی گروه مهندسان مشاور تهیه شده است پلاک‌های محدوده اطراف حرم در چند مرحله تملک شود تا علاوه بر نوسازی ساختمان‌ها، سرانه‌های رفاهی و خدماتی این محل تامین و آن را به قطب زیارتی و گردشگری تبدیل کنیم. شهردار منطقه ۲۰ در ادامه با اشاره به تشکیل شرکت عمران و توسعه ری با محوریت شهرداری منطقه ۲۰ برای نوسازی بافت فرسوده اطراف حرم گفت: این شرکت اعتباری را در اختیار دارد و در حال حاضر بر اساس اولویت از مالکان واحدهای مسکونی محلات ولی آباد و نفر آباد در حول حرم دعوت می‌کند تا املاک آنها را خریداری کند. او ضمن تاکید بر لزوم همکاری مالکان املاک این محدوده برای تسریع در اجرای طرح توسعه اطراف حرم گفت: متأسفانه عدم توافق برخی از مالکان با قیمت‌های کارشناسی در واگذاری ملک فرسوده خود، منجر به کندی در روند اجرای این طرح مهم و تاثیر گذار می‌شود. عبداللهی مساحت محدوده مورد نظر در طرح توسعه اطراف حرم عبدالعظیم را بالغ بر ۲۳۰ هکتار ذکر کرد و افزود: این محدوده از شمال به جاده قم و ۲۴ متری و از جنوب به اتوبان سلمان فارسی و انتهای خیابان کریمی شیرازی محدود می‌شود. او در ادامه با بیان اینکه منطقه ۲۰ یکی از مناطق قدیمی و فرسوده شهر تهران

است و یک هشتم آن را بافت فرسوده تشکیل داده است، گفت: مجموعاً ۵۶۴ هکتار بافت فرسوده در ۴۵۰ نقطه از این منطقه واقع شده است. شهردار منطقه ۲۰ در مورد شاخص بافت‌های فرسوده این منطقه گفت: بافت‌های فرسوده این منطقه در ۲۹۹ نقطه ناپایدار، در ۹۱ نقطه ناپایدار و ریزدانه و در ۴۹ نقطه ناپایدار، ریزدانه و نفوذپذیر هستند.

آثار مذهبی، ثبت ملی می‌شوند

جامعه: رییس سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی از ثبت خطبه حضرت زهرا(س)، همزمان با میلاد آن حضرت خبر داد. حمید بقایی در دیدار با آیت الله نوری همدانی با اشاره به عملکرد میراث فرهنگی گفت: در گذشته کارهایی که میراث فرهنگی انجام می‌داد به مباحث قبل از اسلام مربوط می‌شد اما در این زمان به مباحث بعد از اسلام پرداخته می‌شود. او افزود: تعداد ۳۵۰ مسجد تاریخی مرمت شد، سه هزار و ۴۵۰ اثر مذهبی در کشور به ثبت رسید، ۳۴۰ مورد مقبره امامزادگان در کشور و ۲۰ مورد هم حوزه علمیه تاریخی مرمت شد. رییس سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با اشاره به میزان اعتبارات اختصاص پیدا کرده به حوزه دینی گفت: مبلغ ۵۱ میلیارد تومان از اعتبارات در حوزه‌های دینی هزینه شد؛ به طوری که کمتر شهری است که به مسجد تاریخی

آن پرداخته نشده باشد. او از تلاش برای به ثبت رساندن جهانی آثار مذهبی کشور خبر داد و گفت ما پرونده‌هایی را برای ثبت جهانی به یونسکو می‌فرستیم. رییس سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی افزود: پرونده‌های آثار مذهبی گنبد شیخ صفی در اردبیل، بازار بزرگ تبریز و مساجد تاریخی ایران برای ثبت جهانی به یونسکو ارسال شده است. تا کنون از بین آثار مذهبی ایران، فقط میدان سلطانیه و نقش جهان به ثبت جهانی رسیده است. بقایی با اشاره به این که ثبت میراث معنوی باعث تثبیت و شناساندن آنها می‌شود، گفت: در سال گذشته در اعیاد شعبانیه تمام اعیاد شعبانیه به ثبت ملی رسید و از سوی چادر و حجاب اقوام ایرانی نیز به ثبت ملی رسیده است. او با تاکید بر شناسایی اماکن مذهبی در خارج از کشور گفت: سال گذشته با عراق تفاهم‌نامه‌ای برای مرمت قبرستان وادی‌الاسلام امضا شد که تعداد چهار پیامبر و ۲۶۰ هزار مفاخر علمی، سیاسی و علمی ایران در آن جا دفن هستند. رییس سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در بخش دیگری از سخنان خود حوزه‌های فرهنگی، سلامت و مذهبی و زیارتی را از انواع گردشگری کشور برشمرد و گفت: همه ساله ۲۲ میلیون گردشگر مذهبی به شهرهای قم و مشهد و شیراز سفر می‌کنند و این نشان‌دهنده ظرفیت بالای کشور در این زمینه است.

کالائیسیم هیئت

مهدی حسین زاده فرمی*

فرهنگ: آن‌چه که با نام NGO یا سازمان‌های مردم‌نهاد مطرح است، یک هدیه، ارمان و یا محصول جامعه غربی است و طبیعتاً برای ما چندان آشنا نیست.

آن‌چه که با نام NGO یا سازمان‌های مردم‌نهاد مطرح است، یک هدیه، ارمان و یا محصول جامعه غربی است و طبیعتاً برای ما چندان آشنا نیست. NGO را نیز مانند بسیاری کلمات و مفاهیم دیگر وارد ساختیم، ترجمه کردیم و با آن مواجه شدیم. فلسفه وجودی سازمان‌های مردم‌نهاد، برای جامعه غربی مشخص است. سازمان‌های مردم‌نهاد در جامعه مدنی غربی تحت تأثیر جدا کردن دو حیطة قدرت سیاسی و جامعه تعریف می‌شود. یعنی میان جایگاهی که در آن سازوکارهای دولت و قدرت سیاسی و حکومتی مطرح می‌شود و سازوکارهایی که مردم در زندگی روزمره خود با آن سر و کار دارند، تشکل‌ها و نهادهایی قرار می‌گیرند که مردم آن را می‌سازند و دولت و حاکمیت نیز کمک می‌کند تا آن‌ها ساخته شود.

شاید مهمترین ویژگی جامعه مدنی این باشد که در جامعه مدنی، تشکل‌های صنفی، مدنی، حزبی و مردمی بین مردم و حاکمیت قرار می‌گیرند. یعنی اگر حاکمیت را در بالا در نظر بگیریم و مردم را در پایین قرار دهیم، این تشکل‌ها بین این دو، جای می‌گیرند. این تشکل‌ها وظیفه مهمی بر عهده دارند.

نقش آنان این است که از مواجهه مستقیم مردم و حاکمیت جلوگیری کنند. به این معنا، جامعه مدنی در مقابل جامعه توده‌ای قرار می‌گیرد. در مباحث نظری جامعه‌شناسی انقلاب و جامعه‌شناسی سیاسی، جامعه توده‌ای، جامعه‌ای است که در آن نهادهای مدنی و واسط وجود ندارند. اگر نگاه کلی و تاریخی به جامعه ایرانی داشته باشیم، مثلاً از دولت صفوی تا امروز خواهیم دید که جامعه مدنی به معنای مدرن و غربی را تجربه نکرده‌ایم.

حتی همین امروز که ۱۰-۱۲ سالی است صحبت از جامعه مدنی در ایران مطرح است، هنوز نمی‌توان گفت که در ایران جامعه مدنی شکل گرفته است.

از طرفی نوعی جامعه مدنی سنتی از نوع خودمان داشته‌ایم، یعنی، با توجه به مطالعاتی که در تاریخ دو قرن اخیر انجام شده می‌بینیم که همواره اقشار، گروه‌ها و نیروهایی هستند که بین عموم مردم و حاکمیت سال‌ها و دهه‌ها و حتی قرن‌ها فعالیت می‌کردند. منظور دو قشر روحانی و بازاری سنتی است که در شهرهای بزرگ و تاریخی مثل تهران، تبریز، قم، شیراز، یزد، مشهد و اصفهان فعالیت بیشتری داشته‌اند.

این دو نیرو عیناً سازوکارهای تشکل‌های مدنی و مردم‌نهادی که در غرب وجود دارد را در جامعه سنتی ایران داشته‌اند. به عبارت دقیقتر، دو قشر روحانی و بازاری سنتی، جامعه مدنی سنتی ایران را تشکیل می‌داده‌اند. از یک طرف از حاکمیت کاملاً جدا بودند؛ یعنی نهاد روحانیت، از دولت بودجه‌ای دریافت نمی‌کرد و بازاری‌ها نیز از رانت‌های دولتی استفاده نمی‌کردند.

از طرف دیگر، زندگی آنها با مردم عادی هم فاصله داشت. چرا که این‌ها از سطح زندگی بالاتری برخوردار بودند، رفاه اقتصادی نسبی داشتند، از امکانات آموزشی بهتر و بیشتری برخوردار بودند که مردم عادی این رفاه و امکانات را در اختیار نداشتند. ضمناً در میان خود دارای ارتباطاتی بودند که با دیگر اقشار جامعه چنین ارتباطاتی را نداشتند. مثلاً بین دو قشر ازدواج‌های متعددی انجام می‌گرفت. بنابراین این دو قشر هم جدا از دولت و حاکمیت بودند و هم از مردم کوچه و بازار فاصله داشتند. در میان مردم و حاکمیت در رفت و آمد بودند.

چنانچه بخواهیم در ارتباط با NGOها یا تشکل‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد سخن بگوییم به نظر می‌رسد در ایران شکل سنتی این گونه تشکل‌ها وجود داشته‌است و دو قشر روحانیت و بازاری‌ها در تعامل با یکدیگر آن را شکل داده‌اند. این دو گروه سال‌های سال با یکدیگر در تعامل بودند. این تعامل کارکردهای فراوانی داشته است که از جمله این کارکردها، موازنه قدرت است.

این دو گروه مثلاً در ارتباط با پهلوی اول و دوم به گونه‌ای برخورد می‌کردند که حکومت چندان هم نمی‌توانست به این گروه‌ها امر و نهی کرده یا آنان را وادار به انجام کاری کند. چنانچه حاکمیت در مواردی از حد می‌گذشت و در برابر آن‌ها قرار می‌گرفت، این دو گروه در پیوند با یکدیگر برای حکومت زحمت ایجاد می‌کردند و حاکمیت مجبور به عقب‌نشینی از مواضع گذشته خود می‌شد. یعنی، موازنه قدرتی که توسط این گروه‌ها صورت می‌گرفت در دو بعد داخلی و

خارجی بود.

آن‌ها از یک طرف در برابر استبداد داخلی و از طرف دیگر در ارتباط با دخالت بیگانگان و استعمار خارجی در تعامل با یکدیگر و متحد با یکدیگر بودند. به عنوان مثال می‌توان به بحث قیام تنباکو و فتوای میرزای شیرازی اشاره کرد. در این ماجرا این دو گروه البته به پشتوانه مردم توانستند هم در مقابل استعمار خارجی و هم در برابر استبداد داخلی ایستادگی کنند و آنان را به عقب برانند.

در بررسی پیشینه هیئت‌های عزاداری که ارتباط بیشتری با بختمان دارد، اگر نحوه شکل‌گیری را پیگیری کنیم، پی خواهیم برد که هیئت‌های اولیه و اصیل ریشه در ارتباط بازاریان با روحانیان دارد. مثلاً جمعیت مؤتلفه اسلامی پیش از آنکه جمعیت باشد و قبل از آنکه در جمهوری اسلامی به حزب سیاسی تبدیل شود ابتدا هیئت بوده است. هیئت‌هایی بودند که در ایام مختلفی چون محرم و رمضان و سایر ایام سوگواری و اعیاد، مراسم عزاداری و شادی برگزار می‌کردند. بنابراین، در جامعه مدنی سنتی ایران دو نیروی روحانیت و بازاری‌ها در تعامل با یکدیگر پدیده‌ای به نام هیئت به وجود آوردند. در هیئت‌ها بدنه نیروها مردمی است. نیروهای حمایتی آن در بعد مالی و مادی بازاریانند و حمایت‌های معنوی آن به عهده روحانیان است که واعظ و سخنران و خطیب و حتی مداح که در گذشته از جانب روحانیان مشخص می‌شده را تعیین می‌کردند.

روحانیان جزء لاینفک هیئت‌های قدیمی بودند. هیچ هیئتی منهای روحانی رسمیت نداشت. حضور روحانی در هیئت ضروری و اجتناب‌ناپذیر بود حتی اگر این روحانی الزاماً سخنرانی هم نداشته باشد. لباس روحانی به هیئت جلوه دیگری می‌داد. بنابراین در جامعه مدنی سنتی ایران هیئت‌های مذهبی از برآیند روحانیان و بازاریان شکل گرفت که بعدها کارکردهای غیر مذهبی هم پیدا کردند.

پس هیئت‌های مذهبی و دینی که مناسک آیینی را در مناسبت‌های خاص فرهنگی - دینی به عهده داشتند و انجام می‌دادند شبه NGOها و شبه سازمان‌های مردم‌نهادی بودند که اگر از دل همین هیئت‌ها به سراغ NGOها می‌رفتیم و آن‌ها را به شکل امروزی‌تر بازسازی می‌کردیم، شاید می‌توانستیم به کارکردهای NGOهای مدرن هم دست پیدا کنیم.

کارکرد دیگری که می‌توان برای این هیئت‌ها در نظر گرفت، تداوم گفت‌وگو شیعیه است. یعنی بودن بازاری‌ها و روحانیان در کنار یکدیگر در جامعه سنتی ایران گفت‌وگو شیعیه را تداوم می‌بخشید. گفت‌وگو شیعیه که در زمان غیبت به هر حاکمیتی تن نمی‌دهد و حاکمان را در عصر غیبت غاصب حکومت قلمداد می‌کند، گفت‌وگویی سراسر اعتراضی است. برای تحقق اعتراض، بسیج عمومی لازم است که این وظیفه به عهده روحانیان بود و قشر روحانی در تشکیل و سازماندهی مردمی نقش فراوانی بر عهده داشته است. از طرف دیگر منابع مالی لازم می‌آمده که تأمین آن به عهده بازاری‌ها بوده است.

به هر حال ما در جامعه سنتی خود شبه NGO و همین‌طور شبه جامعه مدنی البته به شکل سنتی داشته‌ایم. اختیاراتی که این‌ها داشتند لزوماً اختیارات قانونی و مکتوب خاص نبوده است. اختیارات نانوشته‌ای بود که هیئت‌ها می‌دانستند چه ایامی از سال، چه کارهایی باید انجام دهند و چه کارکردهایی داشته باشند. درست است که هیئت‌های مذهبی در ایام عزاداری و سوگواری یا اعیاد و جشن‌ها فعالیت آشکاری داشتند اما فعالیت‌های نهان دیگری هم داشتند. که از کارهای خیره‌ای مانند کمک به ایام و خانواده‌های بی سرپرست تا فعالیت‌های سیاسی و حمایت از گروه‌های سیاسی و حتی چریکی و رادیکال می‌توان نام برد.

* دانشجوی دکتری جامعه‌شناسی دانشگاه تربیت مدرس

تطبیق‌های دلخواه تاریخی یک روی این سکه قلب هستند

بخش اول

گفت و گو با سید علی میر موسوی استاد دانشگاه مفید

فرهنگ - رضا هزاوه‌ای: سال‌هاست که در ادبیات دینی و سیاسی ما واژه‌های دیانت و سیاست به مراعات‌النظیری تبدیل شده‌اند که نه تنها با کاربست هر یک انسان به یاد دیگری می‌افتد بلکه معنای واژه محذوف بر گرد واژه مستعمل می‌چرخد و نمی‌گذارد حتی لحظه‌ای فراموش کنیم که قرار نیست میان این دو واژه اندک فاصله‌ای بیفتد.

نزدیکی این واژگان به حدی است که بسیاری آن دو را مترادف یکدیگر قلمداد کرده و در معنای هم به کار می‌برند. تطبیق‌های تاریخی یکی از بسیار نمودهای ناگزیر این واقعیت است. انفاقی نیست که دست روزگار که به تدبیر دادر در کار است، ما را سراغ یکی از اهالی این هر دو واژه فرستاد تا اندکی در رابطه با این ارتباط و اثرات آن به گفتگو بپردازیم.

سید علی میرموسوی که تحصیل کرده حوزه و دانشگاه است و اینک در لباس روحانیت به تدریس علوم سیاسی می‌پردازد شاید از آن روی که لاقال در عرصه آکادمیک این دو حوزه را تجربه کرده است راحت‌تر بتواند ارتباط تنگاتنگ آن دو را تحلیل کند و اثرات مثبت و منفی این امتزاج را باز نماید.

وی با ارائه کتب و مقالاتی در این هر دو زمینه، مانند «مبانی دینی و فرهنگ سیاسی مشارکتی»، «حاکمیت و مشروعیت»، «آسیب شناسی تفکر سیاسی در حوزه اندیشه سیاسی شیعه» و ... دست به قلم برده و این تحلیل و باز نمایی را در سطحی وسیع به انجام رسانده است.

آیا می‌توان از مفهوم‌ها، تعبیرها، شخصیت‌ها و رخدادهای صدر اسلام برای تبیین و توضیح وضعیت موجود جامعه‌های اسلامی استفاده کرد؟

برای پاسخ به این پرسش باید بین دو نوع نگرش تاریخی و دو نوع نگرش به تاریخ تمایز قائل شویم. نخست نگرش علمی به تاریخ است که در صدد است قواعد مربوط به رفتارهای اجتماعی را از دل رخدادهای تاریخی استنباط کند یا در آنجا به معرض آزمایش گذارد.

دوم نگرش ایدئولوژیک به تاریخ است. این نگرش بیشتر به دنبال برجسته کردن یک مقطع از تاریخ برای نشان دادن وضعیت آرمانی است و سعی می‌شود تا به وسیله بازسازی آن مقطع از تاریخ، وضعیت کنونی در قیاس با آن دوران، مورد داوری قرار گیرد.

به نظر من این دو نوع نگرش باید از یکدیگر تفکیک شوند. نگرش اول رهیافتی است در روش‌شناسی علوم اجتماعی که سابقه زیادی دارد. در این رهیافت با این عنوان که تاریخ آزمایشگاه علوم اجتماعی است، سعی می‌کنند قواعد مربوط به روابط اجتماعی را در حوزه‌های مختلف از جمله سیاست و جامعه‌شناسی در تاریخ مورد بررسی قرار دهند و در این جهت از تاریخ استفاده کنند. البته این رهیافت طبیعتاً محدودیت‌هایی دارد. مهمترین محدودیت آن نیز همانی است که پوپر اشاره کرده است و می‌گوید که تاریخ یکبار بیشتر اتفاق نمی‌افتد و به همین دلیل ما نمی‌توانیم بر اساس تاریخ یک داوری قطعی در مورد قواعد مربوط به رفتار اجتماعی داشته باشیم.

اما در نگرش ایدئولوژیک سعی می‌شود به صورت گزینشی با تاریخ برخورد شود. وضعیت فعلی ما بیشتر در قالب این نگرش دوم اتفاق می‌افتد. البته این نگرش در سایه اسلام سیاسی قوت پیدا کرده است چرا که اسلام سیاسی وضعیت و نظام آرمانی خود را در گذشته جستجو می‌کند و همواره وضعیت کنونی را در مقایسه با عصر طلایی حکومت اسلامی یعنی دوران زمامداری پیامبر و در اندیشه شیعی عصر خلافت امام علی مورد بررسی و ارزیابی قرار می‌دهد. این رهیافتی است که عمدتاً مورد توجه قرار گرفته است.

علاوه بر تکرار ناپذیری تاریخ، منتقدان تاریخ‌گرایی و فلسفه تاریخ، معتقدند از آنجا که هر مورخ لاجرم جزئیات محدودی را در رابطه با تاریخ قرن‌ها پیش در اختیار دارد، نمی‌تواند قوانینی برای تاریخ استنباط کند. از طرف دیگر صدر اسلام تاریخ بسیار روشنی دارد به عنوان مثال علامه طباطبایی می‌گوید که هنگام وضو گرفتن پیامبر عده زیادی اطراف حضرت جمع می‌شدند چرا که معتقد بودند آب وضوی ایشان متبرک است. منظور این است که تا این حد از جزئیات در تاریخ صدر اسلام و زندگی پیامبر و ائمه ثبت و ضبط شده است. آیا این جزئیات برای استنباط قوانین تاریخی کفایت می‌کند یا آنچه که مد نظر معتقدان به عدم تاریخ‌گرایی است، فراتر از این‌ها است؟

به نظر من اگر ما تاریخ را مطالعه روشمند گذشته بدانیم؛ از آنجا که هر روشی

مبتنی بر یک نظریه است، آن نظریه است که به ما خواهد گفت که چه جزئیاتی را باید ضبط کرد و چه جزئیاتی را باید در حاشیه قرار داد. به نظر می‌رسد آنچه که از حوادث و رخدادهای صدر اسلام گزارش شده است، از آنجا که تاریخ‌های عصر اسلامی از سده‌های سوم به بعد هجری نگاشته شده است مثلاً سیره ابن هشام و ... که از منابع اصلی تاریخ اسلام است، عمدتاً از یک زاویه دید خاص این گزارش‌ها را نگاه و آن‌ها را گزینش می‌کردند که البته بسیار تحت تأثیر برداشت‌های کلامی هر یک بوده است.

اگر از اهل سنت بوده به گونه‌ای گزارش می‌کرده است و اگر شیعه بوده به گونه‌ای دیگر. حتی اگر تاریخ و مورخی از اهل سنت است، موضع او نسبت به شیعه مهم جلوه می‌کند. بنابراین همچنان به نظر من بسیاری از دقایق ممکن است پنهان باشد. فکر نمی‌کنم این وضعیتی که بیان کردید، خیلی تاریخ اسلام را از تواریخ دیگر متفاوت کند. تفاوت دیگری که به نظر من وجود دارد این است که ما تاریخ را صرفاً بیان سلسله حوادثی بدانیم که گزارش شده است. اما به نظر من تاریخ صرف بیان سلسله حوادث نیست. تاریخ فراتر از این‌ها است.

تاریخ این است که شما ببینید که این امتداد رخدادها در آن عصر چه ساختاری را به لحاظ اجتماعی و سیاسی سامان می‌داده است و این خود نیازمند یک نظریه است.

ثانیاً ما در مورد تاریخ اسلام تنها در سده‌های نخست به سمت یک نظریه‌پردازی در زمینه تاریخ اسلام رفته‌ایم مانند مسعودی یا ابن خلدون اما بعد از آن این نظریه‌پردازی درباره تاریخ مغفول واقع شده و متأسفانه تواریخی که داریم بر یک نظریه روشن استوار نیست. حتی کارهایی که مستشرقین در این ارتباط انجام می‌دهند نیز نمی‌تواند تاریخ ما را بیان کند چرا که عزیمت‌گاه آن‌ها عزیمت‌گاه خاصی است. بنابراین این مشکل را نیز ما درباره تاریخ خود داریم.

آیا اساساً اسلام نظریه‌ای جامع در رابطه با دولت و حکومت و اداره جامعه اسلامی در دوران غیبت دارد؟ و اگر چنین است این نظریه در جایی متمرکز است یا باید با جستجو در متون و نصوص و تواریخ این نظریه را استخراج و استنباط کنیم؟ وقتی سخن از اسلام به میان می‌آید قاعدتاً از سلسله برداشت‌ها و دیدگاه‌هایی که از نصوص و متون دینی بدست آمده روبرو هستیم. این برداشت‌ها هم طیف گسترده‌ای را شامل می‌شود. برخی از این برداشت‌ها را می‌توان تغییر به برداشت‌های حداکثری کرد. آن‌ها معتقدند که در متون و نصوص دینی نظریه‌ای جامع در رابطه با سیاست و حکومت وجود دارد.

در مقابل چه آن‌ها که دیدگاهی میانی دارند و چه آن‌ها که برداشتی حداقلی از اسلام دارند این سخن را نمی‌پذیرند. به این معنا که معتقدند رسالت دین ارائه نظریه‌ای در رابطه با دولت و حکومت نبوده است. دولت یک نهاد عرفی مانند سایر نهادهای عرفی اجتماعی دیگر است که بشر بر حسب نیاز خود آن را شکل داده و با تجربه طولانی و بر اساس آزمون و خطا، الگوهای را در این مورد آزمایش کرده و در پس این آزمایش الگویی را پذیرفته و الگویی را طرد کرده است.

در نهایت ادیان نیز ارزش‌هایی را در ارتباط با این الگوها عرضه کردند. این گونه نبوده که ادیان در این زمینه نگاه تأسیسی داشته باشند. به ویژه از آنجا که ولادت و شکل‌گیری اسلام در شرایطی است که با پیدایش یک نظم سیاسی جدید در شبه جزیره عربستان همراه است، طبیعتاً آموزه‌های اسلام به امر حکومت بسیار مرتبط است.

چهره‌های شاخص دیدگاه میانی از جمله آخوند خراسانی، میرزای نائینی و حتی مرحوم صدر است و برداشت‌های حداقلی که بیشتر نگاه برخی نواندیشان دینی چون مرحوم بازرگان، مجتهد شبستری و سروش است. در این دو دیدگاه نظریه جامعی در رابطه با حکومت و سیاست در متون و نصوص دینی نیست. صرفاً مجموعه ارزش‌هایی است که ما می‌توانیم دولت و نظام سیاسی را براساس آن ارزش‌ها سامان بخشیم.